

ПРИМУСОВА ПРАЦЯ. ПЕРЕВІР, ЧИ ТИ НЕ Є ЖЕРТВОЮ ПРИМУСОВОЇ ПРАЦІ.

Складна фінансова ситуація, особисті проблеми, отримання роботи за кордоном та багато інших обставин у житті змушують людей працювати там, де умови праці не відповідають нормам. Однак, існує різниця між важкою працею і експлуатацією чи використанням працівника. Примусова праця – це найбільш важке порушення прав працівника.

ПАМ'ЯТАЙ!

КОЖЕН ПРАЦІВНИК МАЄ ПРАВА. НЕ ПОГОДЖУЙСЯ НА ЇХ НЕХТУВАННЯ. ШУКАЙ ІНФОРМАЦІЮ І ДОПОМОГУ!

Якщо Твоя праця виявилась не такою, яку тобі обіцяли, ти не почуваєш себе безпечно, відчуваєш тиск або примушення, не маєш підписаного договору - реагуй!
Зв'яжись з однією з організацій, перелічених наприкінці листівки, Державною Інспекцією Праці, Поліцією або з консульством твоєї країни.

Праця або послуги примусового характеру виконуються під впливом насильства, погроз, позбавлення волі, вимагань відпрацювання боргів, затримання документів, що посвідчують особу, закордонного паспорту або документу, який дає іноземцю можливість перебувати на території Польщі, невиплати заробітної плати, а також інших грубих порушень прав працівників.

Проявом примусової праці може бути:

- а)** обмеження свободи, для прикладу, можливості переміщення чи спілкування з близькими;
- б)** страх з приводу залишення праці (наприклад, страх за свою безпеку та безпеку своїх близьких);
- в)** застосування насильства, шантажу або погроз у зв'язку з працею;
- г)** боргова залежність, тобто сплата або відпрацювання боргів чи накладання безпідставних штрафів, пов'язаних з твоєю працею;
- г)** затримання або відсутність доступу до важливих для Тебе документів, наприклад, документів, які підтверджують Твою особу чи професійні кваліфікації;
- д)** відсутність можливості обирати місце проживання, вид транспорту чи харчування;
- е)** шахрайство;
- є)** невиплата заробітної плати;
- ж)** відсутність або відмова доступу до медичної допомоги;
- з)** інші грубі порушення Твоїх прав, таких як:
  - примус до праці в умовах, що загрожують твоєму життю та здоров'ю;
  - примус до праці частіше і на довший час, ніж було заздалегідь встановлено;
  - примус до довготривалого виконання праці, обмеження часу на необхідний відпочинок;
  - примушування до праці 7 днів на тиждень без жодного вихідного дня;
  - примушування зі сторони роботодавця до порушення законів.

ПАМ'ЯТАЙ!

Жертва примусової праці і торгівлі людьми не несе відповідальності перед законом!

ПРИКЛАД 1

Василь з України приїхав до Варшави, мав лише номер телефону посередника. Відразу потрапив до хостелу - 8 осіб у номері, один душ на поперсі. Працював по 12-16 годин на добу „по-чорному” в кухні. Був задоволений, адже хотів швидко заробити. Свій паспорт віддав відразу, щоб пан Валдек - власник фірми, оформив йому дозвіл на місце проживання і перебування в Польщі (карту побуту). Пан Владек стверджував, що співпрацює з багатьма ресторанами, у тому числі ексклюзивними, які платять нерегулярно, тому зарплату Василь отримає, коли буде повертатися додому. Для гарантії повернення працівника, роботодавець змусив його залишити свою карту побуту взамін на паспорт. Роботодавець виплатив Василеві тільки половину зароблених грошей – йому і так пощастило, оскільки із 30 мешканців, проживаючих разом з ним, ніхто не отримав заробітну плату в повному обсязі, а якщо хтось із них хотів перейти на іншу роботу, змушений був залишити свої документи і не очікував обіцяних грошей. Штрафували за будь-що: за куріння, за неприбрані ліжка. Вночі працівників будили та вульгарно до них зверталися. Коли приїхала поліція, Василь зізнався, що не розуміє, як міг погодитися на такі умови.

ПРИКЛАД 2

Марія з Філіппін заплатила 2000 доларів, щоб дістатись до Польщі. З них 1000 доларів позичила в банку за рекомендацією філіппінського агентства. Обіцяна заробітна плата мала становити 1000 доларів. У Польщі Марія змушена була підписати новий договір, змісту якого не розуміла. Працювала на фабриці по 12 годин на добу. Коли захворіла і пішла до лікаря, змушена була заплатити за прийом. На банківський рахунок отримувала лише 800 злотих, решту грошей забирало агентство. Хотіла звільнитися, але штраф за звільнення становив 8000 злотих. У неї забрали паспорт, щоб оформити документи, за його повернення Марія змушена була заплатити 500 злотих.

Наша організація не толерує примусової праці і виконує дії, спрямовані на надання допомоги жертвам цього чину. Якщо Ти вважаєш, що став жертвою примусової праці - звертайся до нас. Якщо бачиш, що хтось у фірмі може бути жертвою примусової праці - повідом нам про це. Звернення не тягне за собою негативних наслідків.

МОЖЕШ ЗВЕРТАТИСЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ДО:

- Фонду проти торгівлі людьми і рабства La Strada:
+48 22 628 99 99
- Національного центру інтервенції і консультації для жертв торгівлі людьми:
+ 48 22 628 01 20; +48 605 687 750
Електронна скринька: kcik@strada.org.pl
- Поліції: 997 або 112
- Державної інспекції праці:
http://www.bip.pip.gov.pl/pl/bip/porady_wszystkie
для тих, хто телефонує зі стаціонарного телефону: 801 002 006
для тих, хто телефонує з мобільного телефону: 459 599 000
Інфолінія українською мовою:
22 391 83 60, 89 333 17 41, 22 111 35 29
- Профспілкової організації, якщо така діє на підприємстві, де Ти працюєш.